

Lamers, E. (2021):
EIGHT PATIO HOMES
Metszet, Vol 12, No 2 (2021), pp 26-33,
<https://doi.org/10.33268/Met.2021.2.3>

Received: 11 March 2021

Accepted: 15 April 2021

Published: 13 May 2021

Abstract: On an artificial island near Amsterdam the idea of ground level has been redefined by an architect as any surface that is covered by grass, flat roofs included. Working within constraints for massing of buildings, and the ground level concept, a development of eight homes has been constructed using interconnected boxes to increase green areas, occupied spaces, and environmental comfort. The use of black boxes and upper/lower ground floors has proven successful with the eight different owners regarding flexibility and adaptability especially considering working from home.

01

NYOLC PÁCIÓHÁZ | AMSZTERDAM

HÁROMSZINTES SORHÁZEGYÜTTES | HOLLANDIA

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
John Bosch (02)

FOTÓ | PHOTO
Allard van der Hoek

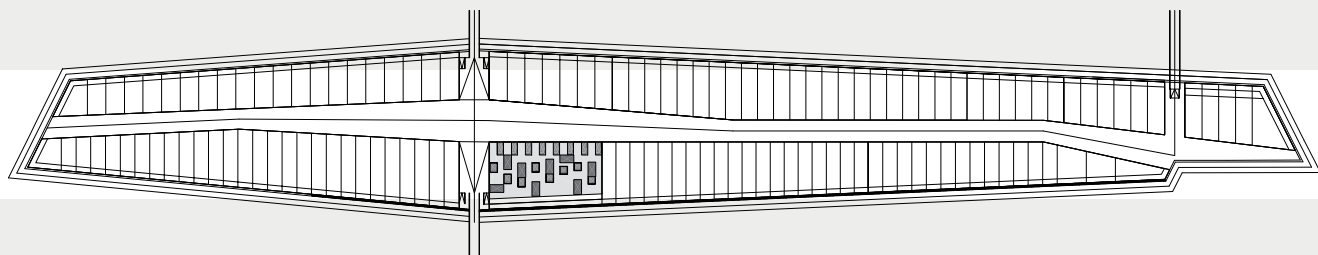
SZERZŐ | AUTHOR
Emiel Lamers

- 01 Az épület felett
üvegkalitka,
felette fekete doboz
nagy kerek ablakkal
- 02 Páció az
üvegdobozból:
sokféle térhatás
- 03 Beépítési terv
a nyolc pációházzal

02

03

„Tizenhét évvel az első négy villa elkészülte után Bosch luxusházai még mindig figyelemre méltóan frissnek tűnnek.

„Isten teremtette a földet, de a hollandok teremteték Hollandiát.” Ez a mondás Hollandia legalább egy részére még mindig igaz. Mivel hiány volt építési telkekből, Amsterdam városa 2,2 négyzetkilométer területű szigetektől álló szigetcsoportot hozott létre, melyen ma mintegy huszonötezer laknak. Az IJburg névre keresztelt szigetek építése 1999-ben kezdődött, és ma is tart.

02

A szigeteket nem úgy építik, mint tipikus holland „poldereket”, vagyis korábbi vízfelületek kiszáritásával. Ezt a szárazföldet úgy hozzák létre, hogy a tő távolabbi részeit kotorják, és a kitermelt homokot az új sziget helyére szórják. 2002 végén a legelső lakók beköltöztek a „het Grote Rieteland” („a Nagy-Nádsziget”) területére. Az amszterdami városfejlesztési tanács elnöke „gazdag emberek gettójának” nevezte a helyet az NRC névű országos napilap szerint. [1]

04

05

- 04 Az együttes a tó felől:
elegancia és nyugalom
- 05 Elöl koosibeálló, hátul kis
tóparti kert, közöttte
a maximális méretű lakás
- 06 A beépítési változatok
mátrixa
- 07 A beépítési terv
tömegvázlata
- 08 Egy ház alaprajza

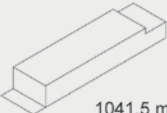
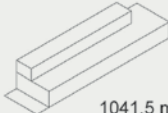
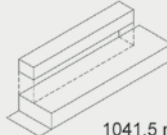
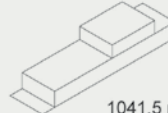
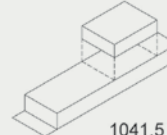
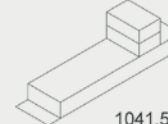
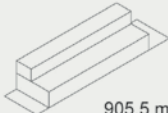
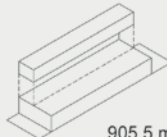
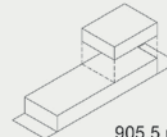
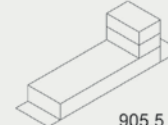
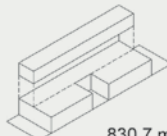
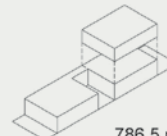
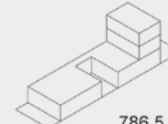
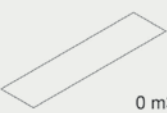
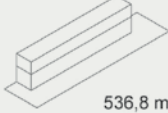
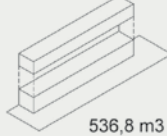
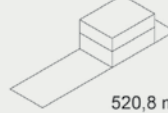
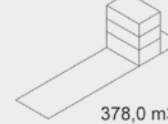
„Minden szigetnek külön felügyelője volt. John Bosch, az OZ építész volt a felelős a Kleine Rieteland (Kis-Nádsziget) 140 villájának városfejlesztési tervéért. Az eredeti tervben egyedi építésű sorházak voltak, utcai előkerttel és vízparti hátsó kerttel. [2] Bosch egy jobban formált közterületre tett javaslatot, melyet „kültéri szobának” nevezett. Az építési vonalat közvetlenül az utcára húzta ki, beharapott, parkolásra használt pációkkal az előkertben. Ahelyett, hogy a házak

a kert közepére kerültek volna, az egész területet beépítette egy-egy páció kivételével, melyek beengedik a természetes fényt. Ebben az elrendezésben akár 280 négyzetméteres villákat is meg lehet valósítani, jóval nagyobbakat, mint az eredeti terv szerint – így hozva létre a városiasabb területek kisebb lakásainak alternatíváját. Az utca északkeleti részén lévő telkek nagyobbak és kisebb mélységűek, mint az úgynevezett Lisloddeaan (Typha utca) másik oldalán találhatóak.

06
07

03

06

	Lapos ház	Keskeny ház	Keskeny ház tetőtérasszal	Töblakás	Töblakás tetőtérasszal	Toronyház
Maximális tömeg	 1041,5 m ³	 1041,5 m ³	 1041,5 m ³	 1041,5 m ³	 1041,5 m ³	 1041,5 m ³
Maximális tömeg 5 m hátsó kerttel	 905,5 m ³	 905,5 m ³	 905,5 m ³	 905,5 m ³	 905,5 m ³	 905,5 m ³
Maximális tömeg hátsó kerttel és pációnál	 744,5 m ³	 830,7 m ³	 830,7 m ³	 786,5 m ³	 786,5 m ³	 786,5 m ³
Maximális kert	 0 m ³	 536,8 m ³	 536,8 m ³	 520,8 m ³	 520,8 m ³	 378,0 m ³

07

08

Ezt szándékosan azért intézték így, hogy minden egyes ház számára biztosítsák a minimális napfény mennyiségét. Az építész szerint ez „válasz volt a kedvezőbb délnyugati tájolásra, egy demokratikus megoldás a szigeten belül a minőség egyenletessé tételére”.

— Saját masterplanján belül Bosch nyolc villát tervezett, mintegy a várostervezési szabályok tesztjeként. A beépített földszint felett új zöldterületet hozott létre. Minden tető fűvel borított, így Bosch lényegében felemelte a földszintet. Ezen az új, zöld szinten minden lakásnak van egy csupa üveg szobája, fantasztikus kilátással délkeleti irányban a tóra. A nyolc tulajdonos különféleképpen használja ezt

04
05
08

09

- 09 Feljárat az egyik fekete dobozba a kerek akrilablakkal
- 10 A „megemelt földszint”: a füves tető a dobozokkal
- 11 Homlokzati metszet

a szobát. Néhányan dolgozóként vagy munkahelyként, ami különösen a koronavírusos időkben tökéletes távmunkahelynek bizonyul. Más tulajdonosok gyerekszobát alakítottak ki, vagy éppen szülői hálót. Az üvegezett szoba felett egy teljesen fekete doboz található, amelyet szinte minden házban hálószobaként használnak. A doboz homlokzatát üvegszál-erősítésű beton (GFRC) panelek borítják, fekete természetes kőfelülettel. Az egyedi „szem-ablakoknak” köszönhetően úgy tűnik, mintha a házak a tavat néznék. A szemek akrilkupolái a fekete dobozokat még jobban függetlenítik az alsó szintektől. Három fekete doboz tetején napozóteraszokat is létrehoztak. A fekete parapetek mögött a napfürdőzéshez teljes intimitás biztosított.

—A 2000-es évek recessziója miatt az első ütemben csak négy villát készítettek el és adták át. A másik négy villa körülbelül három évvel később épült.

—Az egyik ház 2018-ban gazdát cserélt. Egy kétgyermekes fiatal párnak nagyon tetszett a ház abban

09

01

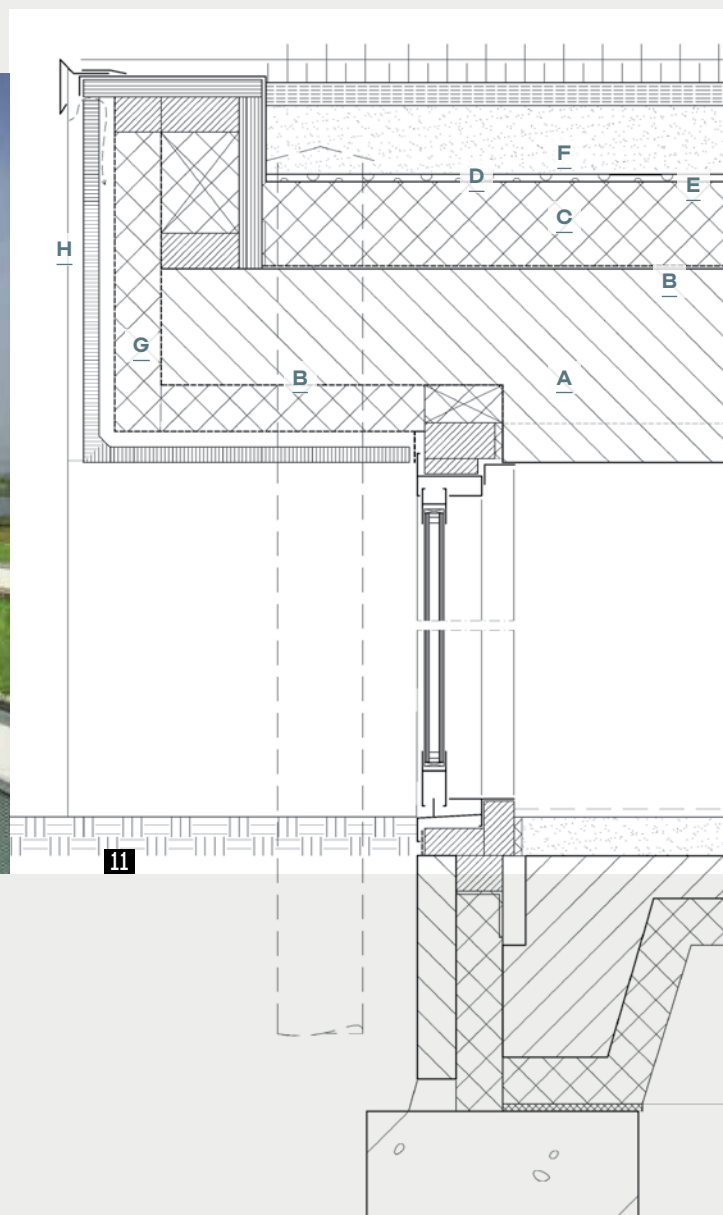
10

a formában, ahogy eredetileg tervezték, de szerették volna a fekete dobozt bővíteni egy hálószobával és egy fürdővel. A régi szülői háló a földszinten volt, a konyha mellett, amitől utóbbi hosszúkás és kissé zsúfolt lett. A házaspár szerette volna a konyhát a korábbi háló terével bővíteni, így téve a földszintet tágasabbá és világosabbá. A helyi építési szabályzat nem tiltotta a tetőszinti bővítést, de az építész tiltakozott a tervek ellen, mivel azok megbontották volna az eredeti nyolcházass együttes gondosan kiegyensúlyozott kompozícióját. A mediáció és megbeszélések után az új tulajdonosok beleegyeztek egy kisebb bővítésbe, amelybe még belefért a két új funkció. John Bosch maga tervezte a bővítést pontosan ugyanazokkal az anyagokkal és részletekkel, mint az eredeti doboz. Az utcáról nézve alig lehet észrevenni a bővítést, és az építész, valamint az új tulajdonosok is elégedettek a végeredménnyel.

10

- A | 250 mm vasbeton lemez
- B | Párafékező fólia
- C | 110 mm lejt hőszigetelés
- D | Poliészterfátyol elválasztóréteg, műanyag vízszigetelés
- E | 10 mm felületszivárgó
- F | 80 mm ültetőközeg + 30 mm vegetációs paplan
- G | 46x60 mm lécrács, közte hőszigetelés
- H | 20 mm előregyártott homlokzati betonelemek

11

IRODALOM / REFERENCES

- [1] „Heien voor nieuwbouw IJburg”, *NRC Handelsblad*, [online], 1999-10-23, hozzáférhető: <<http://retro.nrc.nl/W2/Nieuws/1999/10/23/>> [utolsó belépés: 2021-05-01].
- [2] *Landschap Architecture and Town planning in the Netherlands 95-97*, Uitgeverij Toth, 1989, p 9.

ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSÁK: Wendy Saunders,
Stefan Grat, Stefano Mori | ÉPÍTETŐ:
IJburgermaatschappij b.v. Amsterdam |
GENERÁLKIVITELEZŐ: Bouwbedrijf Moes

*Minden tető fűvel borított,
így Bosch lényegében felemelte
a földszintet. Ezen az új, zöld
szinten minden lakásnak
van egy csupa üveg szobája,
fantasztikus kilátással délkeleti
irányban a tóra*